TULEVA III SAMBA PENSIONIFONDI AVALIKU PAKKUMISE PROSPEKT

kehtib alates 06.12.2026

SISUKORD

1. ÜLDANDMED **4**
2. EESTI PENSIONISÜSTEEM **5**
3. MAKSUSÜSTEEM **5**
3.1. Fondi maksustamine 5
3.2. Sissemaksed Fondi 5
3.3. Väljamaksed Fondist 5
3.4. Käibemaks 6
4. FONDI VARA INVESTEERIMINE **6**
4.1. Fondi tegevuse alused 6
4.2. Fondi investeerimistegevuse eesmärk 6
4.3. Fondi investeerimispoliitika 6
4.4. Investeerimispiirangud ja riskide hajutamise reeglid 7
4.5. Fondi eelmiste perioodide tootlus 7
4.6. Tüüpilise Osakuomaniku kirjeldus ja Fondi riskitase 8
4.7. Jätkusuutlik investeerimine 8
5. INVESTEERIMISRISKID **9**
5.1. Riskide kirjeldus 9
5.2. Fondi tegevust enam puudutavad riskid 10
6. FONDI VARA PUHASVÄÄRTUS. FONDIOSAKU VÄLJALASKE- NING TAGASIVÕTMISHIND **10**
7. TEHINGUD OSAKUTEGA **11**
7.1. Osakute väljalase ja omandamine 11
7.2. Osakute vahetamine 11
7.3. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine 12
8. FONDIGA SEOTUD TASUD JA KULUD **12**
8.1. Osakute väljalaske ja tagasivõtmistasu 12
8.2. Fondi arvelt makstavad tasud ja hüvitatavad kulud 12
9. FONDI PUUDUTAV TEAVE **13**
9.1. Tingimuste muutmine 13
9.2. Fondi likvideerimine 14
10. FONDIVALITSEJA **14**
10.1. Fondivalitseja õigused ja kohustused 14
10.2. Tegevuste edasiandmine 15
11. DEPOSITOORIUM **15**
LISA. KESKKONNAALASED JA/VÕI SOTSIAALSED OMADUSED **16**

Käesolev dokument on Tuleva III Samba Pensionifondi (edaspidi **Fond**) avaliku pakkumise prospekt (edaspidi **Prospekt**) investeerimisfondide seaduse tähenduses.

Prospekti lahutamatuks osaks on Fondi tingimused (edaspidi **Tingimused**). Prospekt ja Tingimused annavad ülevaate Fondi investeerimiseesmärkidest, võimaldamaks pensionikogujal teha informeeritud otsus pensionivara Fondi investeerimise kohta.

Prospektis esitatud teave on informatiivse sisuga ning ei ole mõeldud soovitusena pensionivara investeerimiseks Fondi. Soovitame pensionikogujal enne Fondi osakute omandamist hoolikalt tutvuda Prospektis ja Tingimustes esitatud teabega ning võrrelda seda teiste pensionifondide poolt pakutavate tingimustega. Samuti soovitame põhjalikult kaaluda Fondi investeerimisega kaasnevaid riske ning vajadusel konsulteerida maksu- ja investeerimisnõustajatega seoses Fondi osakute omandamisega.

Fondi osakute omandamiseks antava tahteavaldusega nõustub pensionikoguja, et Tuleva Fondid AS (edaspidi **Tuleva**) töötleb tema isikuandmeid temale teenuse osutamise, kohalduvate õigusaktide täitmise, kliendisuhte arendamise eesmärgil ja muul Fondivalitseja privaatsuspoliitikas kirjeldatud viisil. Privaatsuspoliitika on kättesaadav Fondivalitseja veebilehel.

Prospekti ja selles tehtavad muudatused kinnitab Tuleva juhatus. Prospektis sisalduvate oluliste andmete muutmise korral saadab Fondivalitseja muudetud Prospekti viivitamata teadmiseks Finantsinspektsioonile ja avalikustab selle samal ajal oma asukohas ja veebilehel https://tuleva.ee/.

Osakuomanik peab rakendama vajalikku hoolsust ja jälgima järjepidevalt Fondi kohta avaldatavat teavet ja Fondi käekäiku ka pärast valikuavalduse esitamist ning sissemaksete alustamist Fondi.

Prospektis on esitatud andmed **06.12.2026** seisuga.

1. ÜLDANDMED

Fondi nimetus:	**Tuleva III Samba Pensionifond** Fond on moodustatud 15.10.2019. Fond on registreeritud Eesti Vabariigis.
Fondi liik:	Fond on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud avalik lepinguline investeerimisfond (vabatahtlik pensionifond).
Fondi asukoht:	Telliskivi 60, 10412 Tallinn, Eesti Vabariik.
Fondivalitseja:	Tuleva Fondid AS, asukoht Telliskivi 60/1, 10412 Tallinn, Eesti Vabariik, telefon: +372 6445100, e-post: tuleva@tuleva.ee. Lisainformatsioon Tuleva kohta on kättesaadav veebilehel https://tuleva.ee/, edaspidi **Veebileht**). Finantsinspektsioon andis Tulevale 19.08.2019 tegevusloa nr 4.1-1/117 vabatahtlike pensionifondide valitsemiseks.
Fondi osakud:	Fondil on ühte liiki osakud (edaspidi **Osakud**) nimiväärtusega 0,64 eurot, mis on registreeritud pensioniregistris (edaspidi **Register**), mida peab AS Pensionikeskus (edaspidi **Registripidaja**), asukoht Maakri 19, Tallinn 10145, Eesti Vabariik. Osak on nimeline väärtpaber, mis väljendab Fondi osakuomaniku (edaspidi **Osakuomanik**) osalust Fondi varas. Osakuid emiteerib Tuleva. Osakute väljalase on avalik. Osak on jagatav. Osaku kohta ei väljastata omandiõigust tõendavaid dokumente. Osak ei anna Osakuomanikule otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Tuleva III Samba Pensionifondi Osaku ISIN kood on EE3600001707.
Hinnainfo:	Fondi vara puhasväärtus, Osaku puhasväärtus ja Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse igal tööpäeval eelmise tööpäeva andmete alusel kell 16.30 (Eesti aja järgi). Osakute puhasväärtus ja Fondi vara puhasväärtus, samuti Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse eurodes ning avaldatakse igal tööpäeval kell 16:30 Veebilehel.
Aruandlus:	Fondi aastaaruanded koostatakse ja avalikustatakse nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppemist õigusaktidega sätestatud korras. Fondi investeeringute aruanded avalikustatakse aruandeperioodile järgneva kuu 15. kuupäevaks. Aruanded avalikustatakse Tuleva asukohas ja Veebilehel.
Maksusüsteem:	Fondi suhtes kehtib Eesti Vabariigi maksusüsteem.
Majandusaasta:	Fondi majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
Depositoorium:	AS SEB Pank (edaspidi **Depositoorium**), registrikood 10004252 asukoht Tornimäe 2, 15010 Tallinn, Eesti Vabariik.
Audiitor:	Fondi ja Tuleva audiitor on Ernst & Young Baltic AS, registrikood 10877299, asukoht Rävala 4, 10143 Tallinn, Eesti Vabariik.
Järelevalve:	Fondi ja Tuleva üle teostab järelevalvet Finantsinspektsioon, asukoht Sakala 4, 15030 Tallinn, Eesti Vabariik.

2. EESTI PENSIONISÜSTEEM

Eesti pensionisüsteemi kohta saab lugeda Pensionikeskuse veebilehelt https://www.pensionikeskus.ee/.

3. MAKSUSÜSTEEM

3.1. Fondi maksustamine

Eesti Vabariigi õigusaktide kohaselt ei ole Fond maksukohustuslane ning Fondi vara investeerimisest saadav tulu ei kuulu seetõttu Eesti Vabariigis maksustamisele.

3.2. Sissemaksed Fondi

Vastavalt tulumaksuseadusele on Eesti residendist osakuomanikul õigus oma maksustamisperioodi tulust maha arvata sissemaksed vabatahtlikku pensionifondi, välja arvatud juhul, kui osakuid omandatakse pensionifondi vahetamise käigus või täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu asendamisel vabatahtliku pensionifondiga.

Sissemakseid võib maksustamisperioodi tulust maha arvata kuni 15% ulatuses osakuomaniku sama maksustamisperioodi Eestis maksustatavast brutotulust, kuid mitte rohkem kui 6000 eurot aastas.

Sissemaksete mahaarvamisel maksustatavast tulust tuleb arvesse võtta nii osakuomaniku enda kui ka tema tööandja tasutud sissemaksed, kusjuures esmajärjekorras arvestatakse tööandja tehtud sissemaksetega.

3.3. Väljamaksed Fondist

Väljamaksed vabatahtlikust pensionifondist maksustatakse vastavalt tulumaksuseaduse §-le 21. Tulumaksuga maksustatakse vabatahtliku pensionifondi poolt osakuomanikule või tema pärijale tehtavad väljamaksed. Maksustatakse kogu väljamakse, mitte üksnes vabatahtlikust pensionifondist teenitud tulu.

Väljamaksetele vabatahtlikust pensionifondist kohaldatakse 10%-list tulumaksu määra järgmistel juhtudel:

1) väljamaksetele pärast osakuomaniku kogumispensionide seaduses sätestatud vanusesse jõudmist[1], kuid mitte enne viie aasta möödumist vabatahtliku pensionifondi osakute esmasest omandamisest tehtavad väljamaksed;
2) vabatahtliku pensionifondi likvideerimisel tehtavatele väljamaksetele.

Tulumaksuga ei maksustata väljamakseid osakuomanikule, kellel on tuvastatud puuduv töövõime. Samuti ei maksustata tulumaksuga väljamakseid vabatahtlikust pensionifondist, mida tehakse pärast osakuomaniku kogumispensionide seaduses sätesatud vanusesse jõudmist perioodiliselt vähemalt üks kord kolme kuu jooksul ja väljamaksete kokkuleppimisel vähemalt kuni tulumaksuseaduses sätestatud tähtajani.

Tulumaksuga ei maksustata ka osakute tagasivõtmist seoses täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimisega, mille kohaselt tehakse isikule perioodilisi makseid kuni tema surmani või tulumaksuseaduses sätestatud tähtajani. Kindlustuslepingu alusel tehtavaid makseid ei maksustata pärast kindlustusvõtja kogumispensionide seaduses sätestatud vanusesse jõudmist tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani või vähemalt kuni kindlustuslepingu sõlmimisel tulumaksuseaduses

[1] Osakuomanikul, kes omandas vabatahtliku pensionifondi osakuid esmakordselt enne 2021. aasta 1. jaanuari, on täiendava kogumispensioni korral pensioniiga 55 aastat.

sätestatud tähtajani.

Muudel juhtudel ei kohaldu väljamaksetele vabatahtlikust pensionifondist eelmärgitud soodsam tulumaksumäär ning väljamaksed maksustatakse õigusaktides sätestatud üldise tulumaksumääraga. Väljamakseks ei loeta ja tulumaksuga ei maksustata vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmist vahetamaks need teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu või täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks ja selle alusel kindlustusmakse tegemiseks.

Mitteresidendist osakuomaniku maksustamine sõltub selle riigi maksusüsteemist, kus ta resideerub, mistõttu on soovitatav kasutada maksustamise selgitamiseks maksunõustajate abi.

3.4. Käibemaks

Käibemaksuga maksustatakse väärtpaberite hoidmise ja haldamise teenus ning vara hoidmise teenus. Teisisõnu, Depositooriumi poolt osutatavale depooteenusele ning Fondi vara hoidmisega seotud kuludele lisandub käibemaks.

Enne investeerimisotsuse langetamist on soovitatav konsulteerida professionaalse maksunõustajaga, et võimaliku teenitud tulu maksustamisega kaasnevaid aspekte paremini mõista ja hinnata. Tuleva ei tegutse Osakuomanike nõustajana maksuküsimustes ning käesolev mitteammendav ülevaade Fondiga seonduvast maksusüsteemist ei ole käsitatav maksunõuna.

Maksustamist reguleerivad õigusaktid võivad ajas muutuda ning igale Osakuomanikule kohalduv maksusüsteem võib sõltuda Osakuomaniku residentsusest ja muudest taolistest asjaoludest.

4. FONDI VARA INVESTEERIMINE

4.1. Fondi tegevuse alused

Fondi tegevuse alused ning Osakuomanike suhted Tulevaga on määratud Prospekti, Tingimuste ja õigusaktidega. Prospekti või Tingimuste vastuolu korral õigusaktide sätetega kohaldatakse õigusaktides sätestatut. Kui Prospekti või Tingimuste sätted on omavahel vastuolus, siis tõlgendatakse selliseid sätteid Osakuomanike parimate huvide kohaselt.

4.2. Fondi investeerimistegevuse eesmärk

Tuleva investeerib Fondi vara investeerimisfondidesse, mis on passiivselt juhitud madala kogukulumääraga eurofondid. Fondi investeerimistegevuse eesmärk on saavutada maailma aktsiaturu keskmise pikaajalise tootlusega võimalikult sarnane tootlus. Selleks võrreldakse Fondi tootlust MSCI ACWI (edaspidi **Võrdlusindeks**) tootlusega. See ei tähenda, et Fond investeeriks täpselt samadesse investeerimisfondide aktsiatesse või osakutesse kui Võrdlusindeks, kuna tegelikkuses võib Fond soovitud tootluse eesmärgi saavutamiseks rakendada optimeeritud valimit Võrdlusindeksiga või selle allindeksiga sarnast indeksit järgivatest börsil kaubeldavatest fondidest (ETF) ja indeksfondide osakutest

Tuleva jälgib, et Fondi portfelli koosseis ei erineks olulisel määral Võrdlusindeksi koosseisust. Tuleva on seadnud eesmärgiks hoida Fondi portfelli koosseisu erinevus Võrdlusindeksist alla 10%.

Fondi tehtud investeeringud võivad Osakuomanikule tuua nii kasumit kui ka kahjumit ning investeeritud rahasumma väärtuse säilimine ei ole tagatud.

4.3. Fondi investeerimispoliitika

Investeerimispoliitika põhiprintsiibid ning täpsem teave investeerimispiirangute ja riskide hajutamise reeglite kohta on kirjeldatud Prospekti punktis 4.4 ja Tingimustes.

Tuleva poolt valitsetava Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Fondi vara investeerimine investeerimisfondidesse, mille koosseis on võimalikult lähedane Võrdlusindeksi või selle allindeksite

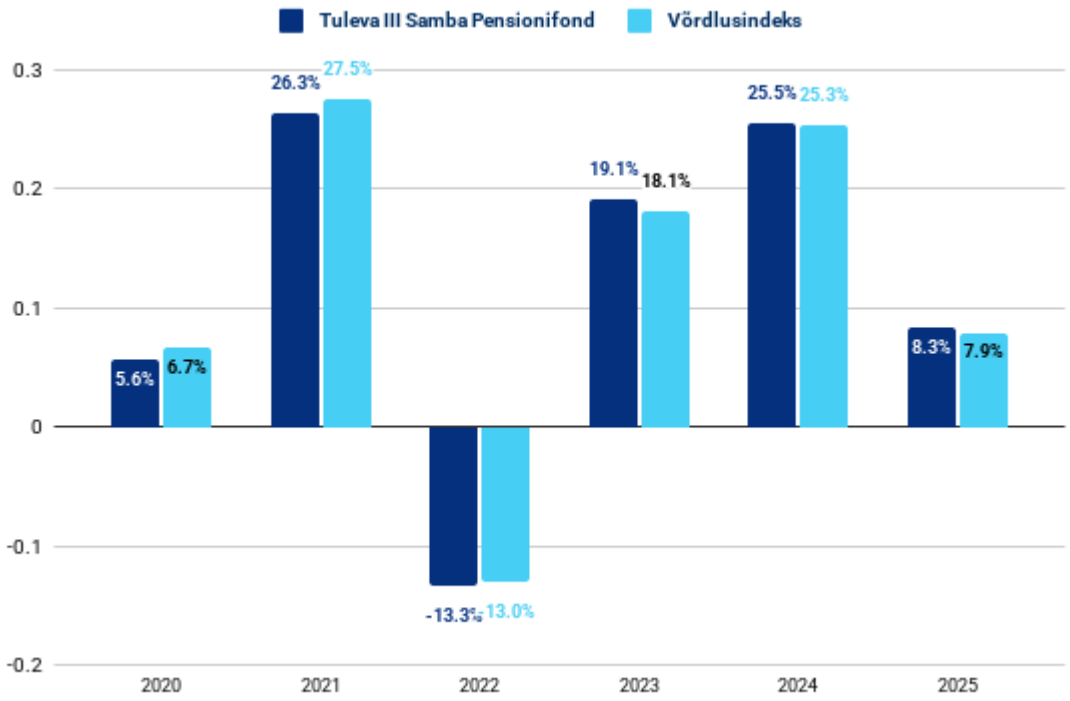
koosseisule. Võrdlusindeks MSCI ACWI on turukapitalisatsiooni alusel kaalutud indeks, mille eesmärk on jälgida võimalikult laialt maailma aktsiaturu tulusust. MSCI ACWI indeks koosneb maailma aktsiaturgudel noteeritud suurte ja keskmise suurusega ettevõtete aktsiatest, sealhulgas 23 arenenud riigi ja 24 areneva riigi ettevõtete aktsiatest. MSCI ACWI indeksit koostab MSCI Inc.

Tuleva avalikustab Veebilehel kord kalendriaastas I kvartali jooksul Fondi ajakohastatud mudelportfelli (edaspidi **Mudelportfelli**). Kui aasta jooksul muudetakse Fondi investeerimispoliitikat selliselt, et vajalik on muuta ka Mudelportfelli, siis võib Tuleva kinnitada ja avalikustada uuendatud Mudelportfelli ka muul ajal. Mudelportfellis on välja toodud investeerimisfondide nimetused, mille aktsiatesse või osakutesse Fondi vara investeeritakse, ja iga Mudelportfelli kuuluva investeerimisfondi aktsiate või osakute eeldatav osakaal Fondi varas (täpse jaotuse Fondi varas otsustab Tuleva nõukogu). Tuleva teeb tehinguid Fondi varaga eesmärgiga hoida Fondi varade jaotus võimalikult sarnane Mudelportfelliga ning arvestades allpool toodud põhimõtetega, kuid ei taga Fondi varade ja nende osakaalu täielikku vastavust Mudelportfellile.

4.4. Investeerimispiirangud ja riskide hajutamise reeglid

Fondi investeerimispiirangud ja riskide hajutamise reeglid tulenevad õigusaktidest ja Tingimuste p-st 4.

4.5. Fondi eelmiste perioodide tootlus

Eelmiste aastate tootlus on arvutatud Fondi vara puhasväärtuse alusel euros. Andmed põhinevad Eesti pensionisüsteemi ametliku infoportaali Pensionikeskus (https://www.pensionikeskus.ee/) andmetel.

Fondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda Tuleva lubadust Fondi järgmiste perioodide tootluse osas.

4.6. Tüüpilise Osakuomaniku kirjeldus ja Fondi riskitase

Fondi Osakute pakkumine on suunatud Eesti residendist füüsilistele isikutele. Lisaks on Fondi osakuid õigus omada isikutel, kes on pärit Eestist (s.o Eesti kodanik või Eesti elamisluba omav isik), kuid kelle elukoht on hetkel mujal Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis ja kellel on võimalik vabatahtliku

pensionifondiga liituda. Osakute omandamine ei eelda eelnevat investeerimiskogemust.

Fondiga liitumisel on Osakuomanike ootused raha kogumisel erinevad ning võivad sõltuda inimese investeerimishorisondist, riskitaluvusest ja varasemast investeerimiskogemusest. Fond on suurema oodatava pikaajalise tootlusega, aga ka kõrgema riskitasemega. See sobib eelkõige Osakuomanikule, kes ei plaani järgmise 5 aasta jooksul kogu Fondi kogutud raha ühe väljamaksega välja võtta.

4.7. Jätkusuutlik investeerimine

Fond edendab keskkonnaalaseid ja sotsiaalseid omadusi, kuid eesmärk ei ole jätkusuutlik investeering. Fondi investeeringute tegemisel võetakse arvesse Prospekti punktis 4.4 kirjeldatud ESG faktoreid. Fondi investeeringute hulgast välistatakse investeeringud, millega kaasnevad suuremad jätkusuutlikkuse riskid. Seejuures jälgib Tuleva vastutustundliku ja jätkusuutliku investeerimise põhimõtteid, mis on kättesaadavad Veebilehel. Täiendav info SFDR regulatsiooni (määrus (EL) 2019/2088, määrus (EL) 2020/852) kohase teabe osas on avalikustatud Prospekti Lisas.

5. INVESTEERIMISRISKID

Igasuguse rahalise investeeringuga kaasneb alati risk mitte jõuda soovitud investeerimistulemuseni. Fondi tehtud investeeringud võivad Osakuomanikule tuua nii kasumit kui ka kahjumit, mistõttu ei ole tagatud Fondi investeeritud rahasumma väärtuse säilimine. Koostoimes või erakorralises turusituatsioonis võib riskide realiseerumise mõju investeeringu väärtusele (mh investeeringu väärtuse vähenemine) olla suur. Riskide mõju täpset ulatust ei ole võimalik prognoosida.

Indeksid, mida järgivatesse indeksfondidesse Fond investeerib, koosnevad peamiselt keskmise ja suure kapitalimahuga ettevõtetest. Näiteks on Osakuomanikul võimalik teenida tulu juhul, kui MSCI AWCI indeksit moodustavad ettevõtted (näiteks Apple, Meta Platforms Microsoft, Amazon, Alphabet jt) jätkavad tõusuteed ja oma positsiooni kindlustamist turul.

Kuna Fondi paigutatud rahasumma väärtus võib aktsiaturu tootluse mõjul nii suureneda kui ka väheneda, ei pruugi Osakute tagasivõtmisel Osakuomanik tagasi saada algselt investeeritud rahasummat. Aktsiate, millega kaubeldakse reguleeritud väärtpaberiturul ja millest sõltub nendest moodustatud indeksi tootlus, väärtus võib aja jooksul ning Tulevast sõltumatutel tingimustel nii kasvada kui kahaneda. Seetõttu ei ole võimalik tagada Fondi positiivset tootlust igal järgneval ajaperioodil. Seadusest tulenevate piirangute tõttu ning riskide maandamise eesmärgil ei investeeri Tuleva Fondi vara ühte investeerimisfondi üle 30% Fondi vara väärtusest.

Alljärgnevalt on kirjeldatud peamisi investeerimisega kaasnevaid riske. Tegemist pole ammendava loeteluga ning riskid võivad kumuleeruda ja kontsentreeruda.

5.1. Riskide kirjeldus

Tururisk (sh aktsiarisk ja intressirisk): oht, et investeeringu väärtus võib väärtpaberiturul toimuvate ebasoodsate muutuste (nt makromajanduslikud sündmused, ebastabiilsus poliitilises või sotsiaalses süsteemis, investorite käitumine jne) tõttu väheneda. Aktsiainvesteeringu puhul võib aktsiarisk väljenduda aktsiahinna muutumises, aktsiakursi volatiilsuse muutumises, eri aktsiate või aktsiaindeksite kursisuhete muutumises või dividendimaksete muutumises. Tururiski juhitakse, hajutades Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja turgude vahel.

Likviidsusrisk: tuleneb investeeringu realiseerimisega kaasnevast ebasoodsast olukorrast – investeeringule ei leidu soovitud ajal või soovitud hinnaga (piisavalt) ostjaid. Fondi likviidsusrisk tuleneb Osakuomanike käitumise ebasoodsast muutusest, mis võib viia suutmatuseni täita Fondi arvel võetud kohustusi (sh Osakute tagasivõtmine). Fondi likviidsusrisk võib näiteks tekkida olukorras, kus Fondile laekuvate osakute tagasivõtmis- ja vahetuskorralduste maht lühikese ajaperioodi jooksul on väga ulatuslik, ning fondijuht peab väljamaksete tegemiseks likvideerima investeeringuid, mida ta tavajuhul ei likvideeriks või peatama tagasivõtmissummade väljamaksmise mingiks ajaperioodiks. Likviidsusriski juhitakse seeläbi, et investeerimisfondid, mille aktsiaid või osakuid Fondi arvel omandatakse, on

kaubeldavad reguleeritud väärtpaberiturul või muul viisil piisavalt likviidsed, st nende aktsiaid või osakuid saaks võõrandada regulaarselt ja mõistliku aja jooksul, et täita Fondi kohustusi Täiendav likviidsusriski maandamise meede on arvelduslaenu kasutamine.

Valuutarisk: kuigi investeerimisfondi osakutega tehtavad tehingud täidetakse eurodes, võivad nende väärtpaberite hinnad olla mõjutatud valuutakursside muutusest. Näiteks juhul, kui euro tugevneb teiste valuutade suhtes, võib Fondi vara väärtus väheneda. Muus osas valuutariski aktsepteeritakse.

Kontsentratsioonirisk: Fondi investeerimisstrateegia võib olla rajatud olulises osas ühe investeerimisfondi väärtpaberitesse või teatud piirkonda investeerimisele. See võib kaasa tuua täiendava hindade kõikumise riski. Selle riski limiteerimiseks investeerib Fond ühe isiku emiteeritud fondi osakutesse või aktsiatesse kuni 30% varast.

Tehingurisk: tehingu vastaspoole suutmatus kanda arvelduse käigus üle vajalikku rahasummat või väärtpaberikogust, kuigi lepinguline kohustus tema vastu on juba täidetud. Tehinguriski vältimiseks tehakse tehinguid põhimõttel tehing makse vastu.

Hindamise risk: Fondi vara väärtuse ebaõige hindamine. Hindamise riski vältimiseks omandatakse Fondi arvel üksnes selliste investeerimisfondide osakuid, mis on igapäevaselt vabalt võõrandatavad ja kas (i) kaubeldavad reguleeritud väärtpaberiturul või (ii) muul viisil piisavalt likviidsed.. Seega on Fondi vara turuhind igal ajahetkel üheselt määratav.

Operatsioonirisk: Operatsioonirisk on risk kahjude tekkeks seoses ettevõtte igapäevase tegevuse korraldusega. See võib tuleneda näiteks sisemistest protsessidest, töötajate tegevusest või tegevusetusest, süsteemide tõrgetest või välistest sündmustest (nt tehnilised probleemid, küberrünnakud, teenusepakkujate eksimused). Operatsiooniriski juhtimiseks rakendab Tuleva sisekontrolli ja riskijuhtimise meetmeid, et vähendada võimalike tõrgete mõju.

Regulatiivne risk: risk, et Fondi tegevust reguleerivad või maksustamist käsitlevad õigusaktid võivad muutuda ning mõjutada Fondi tegevust või investeeringute väärtust. Regulatiivset riski maandatakse jälgides pidevalt õigusaktide muudatusi ning tagades nendele vastavuse.

Jätkusuutlikkusrisk: keskkonnaalane, sotsiaalne või juhtimisega seotud sündmus või tingimus, mis toimumise korral võib avaldada reaalset või potentsiaalset olulist negatiivset mõju investeeringu väärtusele. Jätkusuutlikkusriskide realiseerumine võib mõjutada Fondi tootlust. Jätkusuutlikkusriskil võib olla oluline mõju muud tüüpi riskidele ning jätkusuutlikkusrisk võib ka teiste riskitüüpide kaudu väljenduda (näiteks tururisk, likviidsusrisk jne). Fondi investeeringute hulgast välistatakse sellised investeeringud, millega kaasnevad suuremad jätkusuutlikkuse riskid.

5.2. Fondi tegevust enam puudutavad riskid

Fondi tegevust puudutab enim tururisk, et investeeringu väärtus võib väärtpaberiturul toimuvate ebasoodsate muutuste tõttu väheneda. See võib väljenduda väärtpaberite, milles Fond on investeerinud, hinna, kursi volatiilsuse, eri väärtpaberite või indeksite kursisuhete või dividendimaksete muutumises.

6. FONDI VARA PUHASVÄÄRTUS. FONDIOSAKU VÄLJALASKE- NING TAGASIVÕTMISHIND

Fondi vara puhasväärtuse leidmiseks arvatakse Fondi vara väärtusest maha nõuded Fondi vastu. Osaku puhasväärtuse määramiseks jagatakse Fondi vara puhasväärtus kõigi arvestuse hetkeks väljalastud ja tagasivõtmata Osakute arvuga. Osaku puhasväärtus määratakse täpsusega neli kohta pärast koma.

Fondi vara puhasväärtus, Osaku puhasväärtus ja Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse igal tööpäeval eelmise tööpäeva andmete alusel hiljemalt kell 16:30 (Eesti aja järgi). Osakute puhasväärtus ja Fondi vara puhasväärtus, samuti Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse eurodes ning avaldatakse igal tööpäeval kell 16:30 Veebilehel.

Kui pärast Fondi vara puhasväärtuse kindlaksmääramist toimub sündmus või ilmneb asjaolu, mis

Tuleva parima professionaalse hinnangu kohaselt mõjutab oluliselt Fondi vara ja Osaku puhasväärtust ning kahjustab selle kaudu Osakuomanike parimaid huve, on Tuleval õigus eelmisena määratud Fondi vara ja Osaku puhasväärtus viivitamata tühistada ning määrata uus Fondi vara ja Osaku puhasväärtus.

Fondi vara ja Fondiosaku puhasväärtuse määramisel lähtutakse Tuleva sisekorras „Fondide vara puhasväärtuse määramise kord" ja õigusaktides sätestatud põhimõtetest. Nimetatud sisekord on avalikustatud Tuleva asukohas ning Veebilehel.

Fondiosak lastakse välja väljalaskehinnaga. Fondiosaku väljalaskehinnaks on osakute väljalaskmise päeval kehtiv Fondiosaku puhasväärtus. Fondiosakute väljalaskmisel ei võta Tuleva Fondi sissemakse tegemise, Fondiosaku väljalaskmise ja sellega seotud tegevuse eest tasu.

Fondiosak võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga. Fondiosaku tagasivõtmishinnaks on osakute tagasivõtmise hetkel kehtiv Fondiosaku puhasväärtus. Fondiosaku tagasivõtmistasu ei kohaldata.

7. TEHINGUD OSAKUTEGA

7.1. Osakute väljalase ja omandamine

Osakute omandamiseks esitab isik valikuavalduse, milles märgib Fondi tema poolt valitud vabatahtlikuks pensionifondiks. Valikuavalduse esitamisega tekib isikul võimalus teha Fondi täiendava kogumispensioni makseid õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras ning valikuavalduse esitamisega kinnitab isik, et on tutvunud ja nõustub Tingimuste, Fondi põhiteabe ja Prospektiga.

Täiendava kogumispensioni sissemakse tasub Osakuomanik Registripidaja arvelduskontole. Vastava kokkuleppe korral tööandjaga võib tööandja täiendava kogumispensioni makse teha töötaja eest (nt pidades sissemakse summa kinni Osakuomanikule makstavatelt tasudelt) ning kanda sissemakse üle Registripidajale.

Täpsemad juhised sissemakse tegemiseks:

- Makse saaja: AS Pensionikeskus
- Arveldusarve number:
  - EE961700017004379157 Luminor Bank AS
  - EE141010220263146225 SEB Pank AS
  - EE362200221067235244 Swedbank AS
- Viitenumber: osakuomaniku pensionikonto number
- Makse selgitus: 30101119828

Registripidaja kannab laekunud summade põhjal ja Osaku puhasväärtuse alusel Osakuomaniku pensionikontole vastava arvu Osakuid. Registripidaja kannab omandatavate Osakute kogusele vastava investeeringusumma edasi Fondi arvelduskontole. Osakuomanikule väljalastavate Osakute arv saadakse, kui investeeringusumma jagatakse Osakute väljalaskehinnaga.

Osakud arvatakse väljalastuks ja kõik sellest tulenevad õigused tekkinud Osaku registreerimise hetkest Osakuomaniku penisonikontol Registris.

7.2. Osakute vahetamine

Osakuomanikul on õigus vahetada kõik talle kuuluvad Osakud või osa neist teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu, samuti sõlmida Osakute tagasivõtmishinna eest täiendava kogumispensioni kindlustusleping.

Osakute vahetamiseks tuleb esitada Registripidajale vastav avaldus otse või kontohalduri vahendusel. Avalduse vorm on ette nähtud õigusaktidega.

Osakute vahetamise korral Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamise päeval toimub Osakute tagasivõtmine ja teise vabatahtliku pensionifondi osakute väljalaskmine. Vahetamise tulemusel omandab Osakuomanik Osakute tagasivõtmishinna ulatuses vastava arvu teise vabatahtliku

pensionifondi osakuid, tasudes viimaste eest sama päeva puhasväärtuse ulatuses. Osakute tagasivõtmistasu on Fondi puhul 0% Osaku puhasväärtusest.

Kui Osakuomanik soovib sõlmida täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu temale kuuluvate Osakute tagasivõtmisel nende Osakute tagasivõtmishinna eest, siis esitab kindlustusandja vastava avalduse Registripidajale ning Osakuomanik kontohaldurile. Osakute tagasivõtmise ning täiendava kogumispensioni kindlustuslepingus ettenähtud kindlustusmakse ülekandmise kindlustusandjale korraldab Registripidaja kooskõlastatult kindlustusandjaga Tingimustes ettenähtud tähtaegadel.

7.3. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine

Tuleva võib peatada Osakute väljalaske kuni kolmeks kuuks, kui Osakute väljalase kahjustaks oluliselt Osakuomanike huve või Fondi korrapärast valitsemist.

Tuleva võib peatada Osakute tagasivõtmise, kui Fondi vara puhasväärtuse arvutamine on takistatud, Fondi arvelduskontodel olevast rahast ei piisa tagasivõtmishinna väljamaksmiseks või kui Fondi väärtpabereid ja muud vara ei ole võimalik viivitamata müüa.

Finantsinspektsioon võib oma ettekirjutusega kohustada Tulevat Osakute tagasivõtmist peatama, kui on kahtlus, et Osakute tagasivõtmise kohta õigusaktides sätestatud nõudeid on rikutud või kui on sellise rikkumise oht, või kui Osakute tagasivõtmise peatamine on muudel põhjustel vajalik Osakuomanike õigustatud huvide kaitseks.

Ajal, mil Osakute tagasivõtmine on peatatud, ei tohi ühtegi Osakut välja lasta ega tagasi võtta.

Teate Osakute väljalaske või tagasivõtmise peatamisest avaldab Tuleva viivitamata eebilehel. Fondiosakute tagasivõtmise peatamisest ja selle põhjustest teatab Tulevaviivitamata ka Finantsinspektsiooni ja Depositooriumit, välja arvatud juhul, kui Osakute tagasivõtmine peatatakse seoses kauplemise peatamisega väärtpaberiturgudel.

8. FONDIGA SEOTUD TASUD JA KULUD

8.1. Osakute väljalaske ja tagasivõtmistasu

Osakud lastakse välja väljalaskehinnaga ja võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga. Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishinnaks on Osaku puhasväärtus. Osaku väljalaske- ja/või tagasivõtmishind määratakse kindlaks igal tööpäeval. Osaku väljalaske- ja/või tagasivõtmishind avalikustatakse Veebilehel.

Tuleva ei võta Osakute väljalaskmisel väljalasketasu ega Osakute tagasivõtmisel tagasivõtmistasu.

8.2. Fondi arvelt makstavad tasud ja hüvitatavad kulud

Tuleva tasub Fondi arvelt **jooksvad tasud** (so kõik Fondi arvel makstavad tasud ja kulud). Kalendriaasta jooksul Fondi arvelt makstav valitsemistasu, tehingukulu ja arvelduslaenu kulu kokku ei või ületada **0,5%** Fondi vara turuväärtusest ning jooksvate tasude täpsem suurus on avalikustatud põhiteabe dokumendis. Jooksvad tasud koosnevad:

1) **Fondi valitsemistasu:** valitsemistasu suurus on 0,202% Fondi vara turuväärtusest. Valitsemistasu arvutatakse 365-päevase aasta baasil. Valitsemistasu arvestamisel rakendatavat valitsemistasu määra vähendatakse sõltuvalt Tuleva poolt valitsetava Fondi varade puhasväärtuste summast. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule;
2) **Tehingukulud:** Fondi vara arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud (nt tehingutasud, maakleritasud, väärtpaberite ja raha ülekandetasud, märkimistasud, börsitasud, registritasud, riigilõivud, muu hulgas ka nende investeerimisfondide valitsemistasu ning muud tasud ja kulud, millesse Fondi vara on investeeritud). Valitsemistasu piirmäär investeerimisfondide kohta, millesse TulevaFondi vara investeerib, on 0,25% aastas vastavasse investeerimisfondi investeeritud vara väärtusest;
3) **Arvelduslaen:** Fondi arvel arvelduslaenu võtmisega seotud kulud (Tuleval on keelatud kasutada

arvelduslaenu investeeringute finantsvõimenduse eesmärgil).

Fondi likvideerimise korral kaetakse likvideerimisega seotud kulud Fondi arvel Prospekti punktis 9.2 sätestatud mahus.

8.3. Muud tasud

Kõik muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud (Fondi depootasu, registritasu, väärtpaberite hoidmiseks avatud kontode hooldustasud, Fondi auditeerimisega seotud kulud, Fondi tutvustava või Fondi tegevust puudutava teabe avaldamise ja levitamisega seotud kulud, Finantsinspektsioonile makstavad järelevalvetasud) kannab Tuleva.

Maaklerid või muud tehingu vahendajad võivad Osakuomanikult nõuda Fondiosakute omandamisel või võõrandamisel muid tehingu ja teenustasusid.

9. FONDI PUUDUTAV TEAVE

Tuleva asukohas ja Veebilehel on võimalik tasuta tutvuda järgmiste Fondi puudutavate andmete ja dokumentidega:

- Tingimused;
- Fondi viimane aastaaruanne;
- Fondi eelmise kuu investeeringute aruanne;
- Prospekt;
- Fondi avalikuks pakkumiseks koostatav lühidokument (edaspidi **Põhiteave**), milles on kajastatud alljärgnev Fondiga seotud peamine teave:
  - Fondi ärinimi;
  - Fondi investeerimispoliitika lühikirjeldus;
  - Fondi eelmiste perioodide tootlus;
  - Osakuomanike arvel makstavad tasud ja kulud ning nende määrad;
  - Fondi riski ja tulu vaheline seos koos Fondi investeerimisega kaasnevate riskide mõistmiseks vajalike juhiste ja hoiatustega;
  - viide Prospekti, aastaaruande ning muu Fondi puudutava teabe tasuta saamise kohale, viisile ja teabe esitamise keelele;
  - märge, et Veebilehel on esitatud tasustamise põhimõtete kirjeldus, viide Veebilehe aadressile ning teave, et Osakuomaniku taotlusel tehakse tasustamise põhimõtete täielik kirjeldus tasuta kättesaadavaks paberil;
  - teave selle kohta, et Osakuomanikul on võimalik Fondist väljamakseid saada, ning viited Prospekti punktidele, kust on võimalik leida teavet Osakute vahetamise, tagasivõtmise ja väljamaksete tegemise tingimuste kohta;
- Fondi investeerimisotsuseid tegeva isiku nimi;
- Andmed Tuleva osaluse suuruse kohta Fondis.

Ülal nimetatud andmete ja dokumentidega on võimalik Tuleva asukohas tutvuda igal tööpäeval tavalise tööaja piires.

Osakuomaniku nõudmisel annab Tuleva Osakuomanikule tasuta ärakirjad Fondi viimasest aastaaruandest, viimasest investeeringute aruandest ning Tingimustest, Prospektist ja Põhiteabest.

Fondi aastaaruanded avaldatakse Veebilehel hiljemalt neli kuud pärast Fondi majandusaasta lõppu.

Tuleva võib saata talle teadaoleval Osakuomaniku posti- või e-posti aadressil teateid ja ülevaateid Fondi kohta.

9.1. Tingimuste muutmine

Tingimuste muutmise otsustab Tuleva juhatus Tuleva nõukogu eelneval nõusolekul. Pärast muudatuste kooskõlastamist või muudetud Tingimuste Finantsinspektsioonile esitamist avalikustatakse muudetud tingimused koos asjakohase teatega Veebilehel. Tingimuste muudatused jõustuvad üldjuhul ühe kuu möödumisel vastava teate avaldamisest.

9.2. Fondi likvideerimine

Fondi likvideerimise otsustab Tuleva nõukogu. Kui Fondi valitsemine on läinud üle Depositooriumile, otsustab Fondi likvideerimise Depositoorium. Fondi ei likvideerita, kui Fondi valitsemist on võimalik üle anda.

Fondi likvideerimiseks taotleb likvideerija Finantsinspektsioonilt likvideerimisloa. Viivitamata pärast likvideerimisloa andmise otsusest teadasaamist avaldatakse teade Fondi likvideerimise kohta Veebilehel. Peale likvideerimisteate avaldamist peatatakse Fondi Osakute väljalase ja tagasivõtmine. Fondi likvideerimise otsusega määratakse likvideerijad ning tähtaeg, mille jooksul Fondi võlausaldajad peavad esitama oma nõuded. Likvideerijad müüvad Fondi varad, nõuavad sisse Fondi nõuded ja rahuldavad Fondi võlausaldajate nõuded võimalikult kiiresti ja Osakuomanike parimates huvides. Osakuomanikele võib väljamakseid teha vaid Fondi järelejäänud vara jagamiseks Osakuomanike vahel vastavalt igale Osakuomanikule kuulunud Osakute arvule ja puhasväärtusele. Väljamakse tegemise päevast alates Osakud kustutatakse.

Fondi likvideerimise korral võib Fondi arvelt katta Fondi likvideerimise kulusid kuni 2% ulatuses Fondi vara puhasväärtusest Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmise päeval, välja arvatud kui likvideerimise otsuses on esitatud täiendavate likvideerimiskulude suurus ja põhjendus. Kui fondi likvideerimist viib läbi Tuleva, siis tal säilib likvideerimismenetluse kestel õigus valitsemistasule.

10. FONDIVALITSEJA

Fondi valitseb Osakuomanike huvides Tuleva Fondid AS, registrikood 14118923, asukoha aadress Telliskivi 60/1, 10412 Tallinn, Eesti Vabariik. Tuleva asutati 22.09.2016. Tuleva aktsiakapital on 3 000 000 eurot. Tuleva allub Finantsinspektsiooni järelevalvele. Tulevale on väljastatud 19.08.2019 tegevusluba nr 4.1-1/117 vabatahtlike pensionifondide valitsemiseks.

Tuleva nõukogu: Loit Linnupõld (nõukogu esimees), Priit Lepasepp ja Kristi Saare.

Tuleva juhatus: Tõnu Pekk, Erko Risthein, Sten Andreas Ehrlich ja Maria Suurna. Tõnu Pekk on fondijuht.

Tuleva juhatuse ja nõukogu liikmetele makstakse üksnes fikseeritud suuruses tasu. Juhatuse liikmetele makstav tasu tagab seega mõlema juhatuse liikme sõltumatuse ja objektiivsuse oma ülesannete täitmisel. Juhtorganite liikmetele ja töötajale makstavad tasud või muud hüved (mh lahkumis- ja pensionihüvitised) ei sõltu nimetatud isikute töötulemustest, Tuleva majandustulemustest, tehingutest või Tuleva investeerimisotsustest Fondi suhtes. Tuleva nõukogu kinnitab ning vaatab vähemalt üks kord aastas üle Tuleva tasustamise põhimõtted. Ajakohastatud tasustamispoliitika teeb Tuleva kättesaadavaks Veebilehel ning Osakuomaniku taotluse korral tehakse need tasuta kättesaadavaks ka paberkoopial.

10.1. Fondivalitseja õigused ja kohustused

Tuleva peab omama piisavat asjakohast teavet vara kohta, mida ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud, ning on hankinud piisavat teavet vastaspoolte kohta, kellega Fondi arvel tehinguid tehakse.

Tuleval on õigus Fondi vara käsutada ja vallata ning muud sellest tulenevad õigused. Tuleva teeb Fondi valitsemisel tehinguid oma nimel ja Fondi arvel. Tuleva valitseb Fondi vara lahus enda varast ja raamatupidamisest.

Tuleva peab tegutsema Fondi ja Osakuomanike parimates huvides. Tuleva tegevus peab vastama õigusaktidele, Tuleva põhikirjale ja Tingimustele.

10.2. Tegevuste edasiandmine

Tuleva võib õigusaktidega sätestatud ulatuses ja korras anda kolmandatele isikutele edasi Fondi valitsemisega seotud tegevusi.

Tuleval on õigus anda edasi järgmisi ülesandeid:

- Osakute registri pidamine, väljalaske ja tagasivõtmise korraldamine;
- Fondi muu administreerimine, mh:
  - Osakuomanikele vajaliku teabe edastamine ning muu klienditeenindus, samuti teabe edastamine välisaudiitorile või muudele isikutele;
  - Fondi vara arvestuse pidamine ning raamatupidamise korraldamine, aruannete koostamine ja esitamine;
  - Fondi vara ja osaku puhasväärtuse määramine;
  - Fondi osaku väljalaskmis- ja tagasivõtmishinna arvutamine;
  - Tuleva ja Fondi tegevuse õigusaktidele vastavuse jälgimine, sealhulgas asjakohase sisekontrollisüsteemi rakendamine;
  - rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise hoolsusmeetmete rakendamine ja rahvusvahelise sanktsiooni rakendamine;
- IT-teenused;
- sisekontrolli süsteemi funktsioonid;
- Fondi pakkumine;
- eelnimetatutega otseselt seotud tegevused.

Tegevuse edasi andmine kolmandatele isikutele ei vabasta Tulevat Fondi valitsemisega seotud vastutusest.

Tuleva on seoses Fondiga kolmandatele isikutele edasi andnud alljärgneva ülesande:

- Fondi pakkumine, st osakute turustamine, ning fondi administreerimine klienditoe osutamist puudutavas osas (Tuleva säilitab ka ise vastavad õigused): Coop Pank AS, registrikood 10237832, aadress Maakri tn 30, 15014 Tallinn, Eesti Vabariik. Coop Pank AS omab krediidiasutuse tegevusluba ja tema peamine tegevus on krediidiasutuse tegevus. Coop Pank AS-i tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspektsioon (www.fi.ee). Täpsemat teavet Coop Pank AS-i kohta saab veebilehelt www.cooppank.ee.

11. DEPOSITOORIUM

Fondi depositoorium on AS SEB Pank, registrikoodiga 10004252, asukoha aadress Tornimäe 2, 15010 Tallinn, Eesti. Depositoorium on asutatud Eesti Vabariigi seaduste alusel 15. detsembril 1992. Depositooriumile on 12. jaanuaril 1993 väljastatud tähtajatu krediidiasutuse tegevusluba.

Depositooriumi peamiseks tegevusalaks on tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andmine või muu finantseerimine, samuti teiste tegevusloa ja õigusaktide kohaselt lubatud finantseerimis- ja investeerimisteenuste osutamine, sealhulgas väärtpaberite ja muu vara hoidmine. Depositoorium hoiab fondi vara, arveldab fondi varaga tehtud tehinguid, kontrollib Tuleva tegevuse vastavust õigusaktidele, täidab Tuleva korraldusi ning täidab muid ülesandeid vastavalt õigusaktides või depoolepingus sätestatule. Depositoorium hoiab fondi vara eraldi oma varast ja peab fondi vara kohta eraldi arvestust. Depositooriumil on õigus vara hoidmisega seotud ülesandeid anda edasi kolmandatele isikutele (edaspidi „alamhaldurid").

alamhaldur Allfunds Bank S.A., Madrid, Zurich Branch välisfondide osakud	instrumendi tüüp
Euroclear Bank SA/NV	ETFid
Citibank Europe plc, Germany Branch	ETFid
Allfunds Bank S.A., Madrid, Zurich Branch	välisfondide osakud

Depositoorium kohustub valima alamhaldurid vajaliku hoolsusega, et tagada nende usaldusväärsus. Depositoorium kontrollib enne ülesannete edasiandmist ja ka edaspidi, et alamhalduri organisatsioonilise ja tehnilise korralduse tase ja finantsseisund on piisavad edasiantud ülesannete usaldusväärseks täitmiseks. Depositoorium vastutab fondi nimel hoitavate või kolmandale isikule edasi antud väärtpaberite kaotsimineku eest, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et väärtpaberi kaotsimineku tingis depositooriumist sõltumatu väline sündmus, mille tagajärjed oleksid olnud vaatamata depositooriumi jõupingutustele vältimatud.

Depositoorium ning Tuleva ei kuulu samasse konsolideerimisgruppi, küll aga pakub depositoorium Tulevale depositooriumi teenuse kõrval muid teenuseid (nt maaklerteenus) ning sellest tulenevalt võib tekkida huvide konflikt AS SEB Pank erinevate üksuste ja tegevusvaldkondade vahel. Lisaks võib depositoorium osutada depositooriumi teenuseid ka teistele investeerimisfondidele, sh temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva isiku poolt valitsetavatele fondidele, millisel juhul võib huvide konflikt tekkida fondi ja depositooriumi või teiste depositooriumi klientide huvide vahel. Huvide konfliktid võivad kaasneda ka depositooriumi poolt ülesannete edasiandmisega juhul kui ülesanded on edasi antud depositooriumiga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või äriühingule, kellel esineb huvide konflikte Tuleva või Fondiga. Võimalike huvide konfliktide olukordade ja nendega seonduvate riskide tuvastamiseks ning maandamiseks on depositoorium kehtestanud vastavad protseduurireeglid ning võtnud kasutusele muud asjakohased meetmed (nt üksuste eraldamine, mille vahel võib huvide konflikt tekkida).

Osakuomaniku taotlusel esitab Tuleva talle ajakohastatud kolmandate isikute nimekirja, kellele depositoorium on fondi vara hoidmise edasi andnud ning depositooriumi teenuse osutamisel tekkida võivate huvide konfliktide kirjelduse. Depositoorium kuulub SSM-i raamistiku alusel Euroopa Keskpanga otsejärelevalve alla.

LISA. KESKKONNAALASED JA/VÕI SOTSIAALSED OMADUSED

Määruse (EL) 2019/2088 artikli 8 lõigetes 1, 2 ja 2a ning määruse (EL) 2020/852 artikli 6 esimeses lõigus osutatud finantstoodete kohta lepingueelse teabe avalikustamise vorm

Toote nimetus: Tuleva III Samba Pensionifond

Juriidilise isiku tunnus: EE3600001707

Kestlik investeering on investeering majandustegevusse, mis aitab saavutada mõnda keskkonnaalast või sotsiaalset eesmärki, tingimusel et investeering ei kahjusta oluliselt ühtegi keskkonnaalast või sotsiaalset eesmärki ning et investeerimisobjektiks olevad äriühingud järgivad häid juhtimistavasid.

ELi taksonoomia on klassifitseerimissüsteem, mis on sätestatud määruses (EL) 2020/852 ning millega kehtestatakse **keskkonnakestlike majandustegevuste** loetelu. Nimetatud määruses ei ole sätestatud sotsiaalselt kestlike majandustegevuste loetelu. Keskkonnaeesmärgiga kestlikud investeeringud võivad olla taksonoomiaga kooskõlas või mitte.

Kas sellel finantstootel on kestliku investeerimise eesmärk?

Jah

Ei

- Sellega tehakse vähemalt järgmises ulatuses **kestlikke investeeringuid, millel on keskkonnaalane eesmärk**: ___%

  majandustegevustesse, mis kvalifitseeruvad ELi taksonoomia kohaselt keskkonnakestlikeks majandustegevusteks

  majandustegevustesse, mis ei kvalifitseeru ELi taksonoomia kohaselt keskkonnakestlikeks majandustegevusteks

- Sellega **edendatakse keskkonnaalaseid/sotsiaalseid (E/S)** omadusi ning kuigi selle eesmärk ei ole kestlik investeerimine, on selle selliste kestlike investeeringute minimaalne osakaal ___%

  millel on keskkonnaalane eesmärk ja mida tehakse majandustegevustesse, mis kvalifitseeruvad ELi taksonoomia kohaselt keskkonnakestlikeks majandustegevusteks

  millel on keskkonnaalane eesmärk ja mida tehakse majandustegevustesse, mis ei kvalifitseeru ELi taksonoomia kohaselt keskkonnakestlikeks majandustegevusteks

  millel on sotsiaalne eesmärk

Sellega tehakse vähemalt järgmises ulatuses **kestlikke investeeringuid, millel on sotsiaalne eesmärk**: ___%

Sellega edendatakse keskkonnalaseid/sotsiaalseid omadusi, kuid ei **tehta kestlikke investeeringuid**

Milliseid keskkonnaalaseid ja/või sotsiaalseid omadusi see finantstoode edendab?

Fond on passiivselt juhitud ja investeerib peamiselt sellistesse alamfondidesse, mis jälgivad keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja heade juhtimistavade (edaspidi ka **ESG**) kriteeriumeid.

Kestlikkuse näitajatega mõõdetakse, kuidas saavutatakse finantstootega edendatavad keskkonnaalased või sotsiaalsed omadused.

Alamfonde pakub BlackRock Investment Management (UK) Limited vastavalt Blackrocki ja AS Tuleva Fondid vahel sõlmitud lepingule. Alamfondid, kuhu Fondil on lubatud investeerida, määratakse kindlaks mudelportfellis, mis on kättesaadav aadressil https://tuleva.ee (edaspidi **Alamfondid**). Fondijuht ei tee regulaarseid investeerimisotsuseid ja Fond investeerib mudelportfelli järgi, mis tähendab, et käesolevas raportis avalikustatud keskkonna- ja/või sotsiaalsed omadused ja näitajad on vastavate alamfondide näitajad.

Alamfonde juhitakse samuti passiivselt ja nad püüavad edendada järgmisi keskkonnaalaseid- ja sotsiaalseid omadusi, jälgides oma võrdlusindeksite (MSCI ESG Screened Indexes) tootlust:

1. selliste emitentide väljajätmine, kes on seotud tegevusega, millel on negatiivsed keskkonna- ja/või sotsiaalsed tagajärjed;
2. ÜRO globaalse kokkuleppe põhimõtteid rikkunud emitentide väljajätmine; ja
3. väga tõsiste ESGga seotud vaidlustega või vastuoludega seotud emitentide väljajätmine.

Need keskkonna- ja sotsiaalsed omadused on kaasatud alamfondide võrdlusindeksite koostisosade valiku kaudu iga indeksi rebalanseerimisse.

Võrdlusindeksid jätavad emaindeksist (MSCI indeks) välja teatud emitendid, tuginedes nende osalemisele teatud tegevustes, millel on negatiivsed keskkonna- või sotsiaalsed tagajärjed. Emitendid jäetakse võrdlusindeksitest välja nende seotuse tõttu järgmistes ärivaldkondades/tegevustes (või nendega seotud tegevustes):

- vastuolulised relvad
- tuumarelvad
- tsiviiltulirelvad
- tubakas
- fossiilkütuste kaevandamine
- söe soojusenergia

Indeksi pakkuja määratleb, mis on "seotud olemine" igas keelatud tegevusalas. See võib põhineda käibe protsendil (keelatud tegevuse osakaal käibest), kindlaksmääratud kogukäibe lävendil või mis tahes seosel keelatud tegevusega, olenemata saadud tulu ja käibe suurusest.

Võrdlusindeksid jätavad emaindeksist välja ka sellised emitendid, kes on klassifitseeritud ÜRO globaalse kokkuleppe põhimõtteid rikkuvateks (need põhimõtted on laialdaselt tunnustatud ettevõtete jätkusuutlikkuse põhimõtted, mis vastavad põhilistele kohustustele sellistes valdkondades nagu korruptsioonivastane võitlus, inimõigused, töö ja keskkond) ja/või millel on "punane" MSCI ESG skoor (*controversy flag,* põhineb MSCI vastuolu skoori põhjal).

MSCI vastuolude skoor mõõdab emitendi osalust (või väidetavat seotust) olulistes vastuolulistes tegevustes, mis põhineb hinnangul emitendi negatiivse ESG mõjuga tegevusele ja/või toodetele. MSCI vastuolude skoor võib arvesse võtta osalemist kahjuliku mõjuga tegevustes, mis on seotud keskkonnaprobleemidega nagu bioloogiline mitmekesisus ja maakasutus, energia ja kliimamuutused, veestress, mürgised heitmed ja jäätmeprobleemid. MSCI vastuolude skoor võib samuti arvestada osalemist negatiivse mõjuga tegevustes, mis on seotud sotsiaalsete küsimustega nagu inimõigused, töökorralduslikud suhted, diskrimineerimine ja tööjõu mitmekesisus.

- ***Milliseid kestlikkuse näitajaid kasutatakse selle finantstootega edendatavate keskkonnaalaste või sotsiaalsete omaduste saavutamise mõõtmiseks?***
  Fondiga edendatavate keskkonnaalaste või sotsiaalsete omaduste saavutamise mõõtmiseks kasutatakse järgmisi kestlikkuse näitajaid:

  1. selliste emitentide väljajätmine, kes on seotud tegevusega, millel on negatiivsed keskkonna- ja/või sotsiaalsed tagajärjed;
  2. ÜRO globaalse kokkuleppe põhimõtteid rikkunud emitentide väljajätmine; ja
  3. ESGga seotud vaidlustega või vastuoludega seotud emitentide väljajätmine.

- ***Millised on finantstootega osaliselt tehtavate kestlike investeeringute eesmärgid ja kuidas aitavad kestlikud investeeringud kaasa nende eesmärkide saavutamisele?***
  Fond ei võta endale kohustust investeerida jätkusuutlikesse investeeringutesse.

- ***Kuidas kestlikud investeeringud, mida finantstootega osaliselt kavatsetakse teha, ei kahjusta oluliselt ühtegi keskkonnaalast või sotsiaalset kestliku investeerimise eesmärki?***
  Fond ei võta endale kohustust investeerida jätkusuutlikesse investeeringutesse.

  - *Kuidas on arvesse võetud kestlikkusteguritele avalduva negatiivse mõju näitajaid?*
    Fond ei võta endale kohustust investeerida jätkusuutlikesse investeeringutesse.

  - *Kuidas on kestlikud investeeringud kooskõlas OECD suunistega hargmaistele ettevõtetele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega?*
    Fond ei võta endale kohustust investeerida jätkusuutlikesse investeeringutesse.

Põhiline negatiivne mõju on investeerimisotsuste kõige suurem negatiivne mõju kestlikkusteguritele, mis on seotud keskkonnalaste, sotsiaalsete ja töötajatega seotud küsimuste, inimõiguste austamise ning korruptsiooni- ja altkäemaksuvastase võitlusega.

ELi taksonoomias on sätestatud põhimõte „ei kahjusta oluliselt", mille kohaselt ei tohiks taksonoomiaga kooskõlas olevad investeeringud oluliselt kahjustada ELi taksonoomia eesmärke, ning sellega kaasnevad konkreetsed ELi kriteeriumid.

Põhimõtet „ei kahjusta oluliselt" kohaldatakse ainult selliste finantstoote aluseks olevate investeeringute suhtes, mille puhul võetakse arvesse ELi kriteeriume keskkonnakestliku majandustegevuse kohta. Selle finantstoote ülejäänud osa aluseks olevate investeeringute puhul ei võta arvesse ELi kriteeriume keskkonnakestliku majandustegevuse kohta.

Mis tahes muud kestlikud investeeringud ei tohi samuti oluliselt kahjustada keskkonnaalaseid ega sotsiaalseid eesmärke.

Kas finantstoote puhul võetakse arvesse põhilist negatiivset mõju kestlikkusteguritele?

Ei. Tuleva otsus negatiivsete mõjudega (*principal adverse impacts*, PAI) investeerimisotsustes mitte arvestada põhineb järgmistel põhjustel:
- Investeerimisstrateegia: meie investeerimisstrateegia hõlmab passiivsete indeksifondide valimist, mis juba integreerivad ESG kriteeriume. Need fondid rakendavad põhjalikke ESG sõelumisprotsesse, tagades, et meie investeeringud vastavad jätkusuutlikele ja eetilistele standarditele ilma täiendava PAI arvestuseta.
- ESG filtri usaldamine: investeerides ESG kriteeriumidele vastavatesse indeksifondidesse, kasutame nende fondivalitsejate teadmisi ja metoodikaid. Neil on võimekus ja infrastruktuur ESG riskide ja mõjude hindamiseks ja haldamiseks, käsitledes kaudselt paljusid PAI aruandlusega seotud teemasid.
- Kulutõhusus ja piiratud ressursid: väikese ettevõttena on meil piiratud ressursid, et ise teostada põhjalikku andmekogumist ja analüüsi, mis on vajalik PAI aruandluseks. Selle protsessiga seotud kulud võivad olla märkimisväärsed. Madalate kulude säilitamine on olulise tähtsusega meie fondide madalate tasude hoidmiseks. Madalad tasud omakorda annavad parima eelduse heaks pikaajaliseks tootluseks meie fondide osakuomanikele.

Millist investeerimisstrateegiat see finantstoode järgib?

Fond on passiivselt juhitud ja Fond investeerib passiivselt juhitud indeksifondidesse. Fondijuht ei tee investeerimisotsuseid regulaarselt ning Fond investeerib mudelportfelli järgi.

Investeerimisstrateegia suunab investeerimisotsuseid selliste tegurite põhjal nagu investeerimiseesmärgid ja riskitaluvus.

Fond investeerib MSCI ACWI indeksit järgivatesse investeerimisfondidesse. Investeerimisfondid, mille osakuid Fondi arvel omandatakse, peavad järgima keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja heade juhtimistavade kriteeriume (ESG kriteeriumid) ning välistama investeeringute hulgast ettevõtted, mis on nende kriteeriumitega vastuolus.

- ***Millised on investeerimisstrateegia siduvad elemendid, mida kasutatakse investeeringute valikul, et saavutada kõik selle finantstootega edendatavad keskkonnaalased või sotsiaalsed omadused?***
  Alamfondid, mille osakuid Fondi arvel omandatakse, peavad järgima keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja heade juhtimistavade kriteeriume (ESG kriteeriumid) ning välistama investeeringute hulgast ettevõtted, mis on nende kriteeriumitega vastuolus.

- ***Milline on enne kõnealuse investeerimisstrateegia kohaldamist kaalutud investeeringute ulatuse vähendamiseks kokkulepitud miinimummäär?***
  Fond edendab keskkonnaalaseid ja sotsiaalseid omadusi kogu Fondi investeerimisportfelli ulatuses, seega kohustus vähendada investeeringute ulatust miinimummäära võrra ei ole Fondile kohaldatav.

Head juhtimistavad hõlmavad usaldusväärseid juhtimisstruktuure, töösuhteid, töötajate tasustamist ja maksukuulekust.

- ***Millised on investeerimisobjektiks olevate äriühingute hea juhtimistava hindamise põhimõtted?***
  Fond investeerib peamiselt ülemaailmseid aktsiaindekseid järgivatesse alamfondidesse ning seega on investeerimisobjektiks olevate ettevõtete hea juhtimistava põhimõtete hindamine ja mõjutamine piiratud.

Alamfondide tasandil on hea juhtimistava kontrollimine kaasatud võrdlusindeksi metoodikasse. Iga indeksi tasakaalustamise korral jätab indeksi pakkuja võrdlusindeksist välja ettevõtted ESG vastuolude skoori alusel (mis mõõdab emitendi osalust ESG-ga seotud vastuoludes) ja ettevõtted, mis on klassifitseeritud ÜRO globaalse kokkuleppe põhimõtteid rikkuvateks.

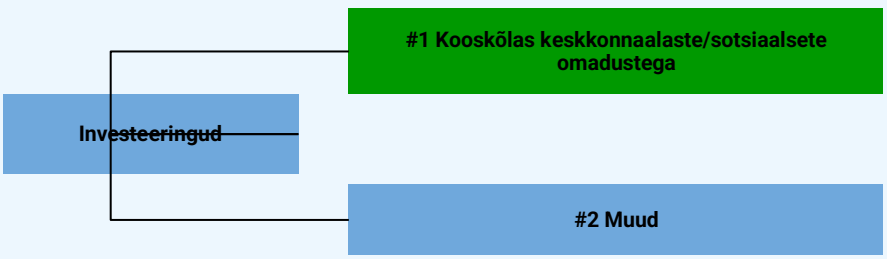
Milline on selle finantstoote jaoks kavandatud varade jaotus?

Fond investeerib alamfondidesse, mis investeerivad peamiselt ESG-kriteeriumeid rakendavatesse fondidesse. Alamfonde juhitakse ka passiivselt ja nende eesmärk on edendada keskkonna- ja sotsiaalseid omadusi, jälgides oma võrdlusindeksite (MSCI ESG Screened Indexes) tootlust.

Varade jaotus kirjeldab konkreetsetesse varadesse tehtud investeeringute osakaalu.

Kogu nimekiri Alamfondidest, kuhu Fondil on lubatud investeerida, on määratletud Fondi mudelportfellis (kättesaadav https://tuleva.ee/).

Taksonoomiaga kooskõlas olevat tegevust väljendatakse osana järgmisest:
- **käive**, mis kajastab investeerimisobjektiks olevate äriühingute keskkonnakestlikust tegevusest saadud tulu osakaalu;
- **kapitalikulud** (CapEx), mis näitavad investeerimisobjektiks olevate äriühingute tehtud keskkonnakestlikke investeeringuid, nt üleminekuks rohelisele majandusele;
- **tegevuskulud** (OpEx), mis kajastavad investeerimisobjektiks olevate äriühingute keskkonnakestlikku tegevust.

Toetav tegevus - võimaldab teistel tegevustel otseselt anda olulise panuse keskkonnaeesmärgi saavutamisse.

Üleminekutegevus - tegevus, millel ei ole veel vähese CO_2-heitega alternatiive ja mille kasvuhoonegaaside heite tase vastab muu hulgas parimatele näitajatele.

#1 „Kooskõlas keskkonnaalaste/sotsiaalsete omadustega“ hõlmab finantstoote investeeringuid, mida kasutatakse finantstootega edendatavate keskkonnaalaste või sotsiaalseteomaduste saavutamiseks.

#2 „Muud“ hõlmab finantstoote ülejäänud investeeringuid, mis ei ole kooskõlas keskkonnaalaste või sotsiaalsete omadustega ega kvalifitseeru kestlikuks investeeringuks

Kuidas saavutatakse tuletisinstrumentide kasutamisega finantstootega edendatavad keskkonnaalased või sotsiaalsed omadused?
Fondi arvel ei tehta tehinguid tuletisinstrumentidega.

Millises miinimumulatuses on keskkonnaeesmärgiga kestlikud investeeringud kooskõlas ELi taksonoomiaga?

Fondi vara investeerimisel ei võta fondivalitseja arvesse seda, kas investeering on kooskõlas EL taksonoomiaga, s.o EL taksonoomiaga kooskõlas olevate investeeringute minimaalne lubatud osakaal on 0%.

Kahel allpool esitatud joonisel on rohelisega näidatud ELi taksonoomiaga kooskõlas olevate investeeringute miinimumosakaal. Kuna puudub asjakohane metoodika riigivõlakirjade* taksonoomiaga vastavusse viimiseks, näitab esimene joonis kõigi finantstoodete, sealhulgas riigivõlakirjade investeeringute kooskõla taksonoomiaga, samal ajal kui teisel joonisel on esitatud üksnes muude finantstoodete kui riigivõlakirjade investeeringute kooskõla taksonoomiaga.

** Joonistel hõlmavad riigivõlakirjad kõiki riiginõudeid.*

- ***Kui suur on ülemineku- ja toetavatesse tegevustesse tehtavate investeeringute minimaalne osakaal?***

Fondi vara investeerimisel ei võta fondivalitseja arvesse seda, kas investeering on kooskõlas EL taksonoomiaga, s.o EL taksonoomiaga kooskõlas olevate investeeringute minimaalne lubatud osakaal on 0%.

Millised investeeringud kuuluvad kategooriasse #2 “Muud”, mis on nende eesmärk ja kas on olemas minimaalsed keskkonnaalased või sotsiaalsed tagatised?

Kategooriasse #2 „Muud“ kuuluvad investeeringud, mis varaklassi tüübi tõttu ei edenda

keskkonnaalased või sotsiaalseid omadusi või investeeringud, mille puhul ei ole piisavalt andmeid, et selles veenduda. Fondi arvel ei tehta tehinguid tuletisinstrumentidega.

Kust on võimalik leida internetist rohkem tootepõhist teavet?
Täiendav tootepõhine teave on kättesaadav järgmisel veebisaidil: https://tuleva.ee/